

Η Προσευχή είναι αναγκαιότερη απ' όλες τις άλλες αρετές (2ο μέρος)

/ [Πεμπτουσία](#)

3. Η ιερή Προσευχή είναι όντως αναγκαιότατη, σχεδόν σε κάθε αναπνοή του ανθρώπου. Διότι, με το να εί-ναι, ως ασώματος, αεικίνητος ο νους του ανθρώπου, σε κάθε στιγμή και σε κάθε αναπνοή του, μπορούν να του έλθουν οι προσβολές των πονηρών λογισμών, και μ' αυ-τές τις προσβολές να του κάνει πόλεμο και να τον πλη-γώνει ο παντοτινός εχθρός του ανθρώπινου γένους, ο διάβολος, Γι' αυτό, λοιπόν, έχει ανάγκη ο άνθρωπος, στην κάθε του αναπνοή σχεδόν, να βαστάει το όπλο της θείας Προσευχής, για να μπορεί μ' αυτό να πολεμά τον εχθρό και να εκμηδενίζει τις προσβολές και τις επιθέσεις του. Και να έχει ο άνθρωπος διαρκώς τον φόβο, μήπως τον βρει άοπλο ο εχθρός και τον πληγώσει με τους δια-φόρους συνδυασμούς και τις συγκαταθέσεις των λογι-σμών, κ' έτσι τον οδηγήσει στο θάνατο.

Αυτός είναι ο λόγος, για τον οποίο και ο Απόστολος Παύλος παραγγέλλει σε όλους γενικά τους χριστιανούς (κληρικούς, μοναχούς και λαϊκούς), να προσεύχονται παντοτεινά και αδιάκοπα: «αδιαλείπτως προσεύχεσθε» (Α΄ Θεσ. ιε΄ 17). Ενώ ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος λέγει: «Καλύτερα να προσεύχεται ο άνθρωπος και να συν-ομιλεί με το Θεό, παρά ν' αναπνέει· και αν μπορεί κανείς να πει και τούτο, πως πρέπει κανείς να μην κάνει τίποτε άλλο παρά τούτο μονάχα το έργο, δηλαδή να προσεύχεται. Είμαι κ' εγώ από κείνους που επαιτούν το θείο νόμο, που μας παραγγέλλει μέρα και νύχτα να με-λετούμε, και βράδυ, πρωί και μεσημέρι να ψάλλουμε και να ευλογούμε τον Κύριο, κάθε στιγμή και ώρα.

Ακόμη, μπορούμε να πούμε το λόγο του Μωυσέως: κι όταν κοι-μόμαστε, κι όταν ξυπνούμε, κι όταν οδοιπορούμε ή κά-νουμε οποιοδήποτε άλλο έργο, η μνήμη μας να βρίσκεται στον Καθαρό, με την προσευχή» (Κατά Ευνομιανών). Και ο Μ. Βασίλειος γράφει: «Καλή προσευχή είναι εκεί-νη, που τυπώνει μ' ενάργεια την έννοια του Θεού στην ψυχή· κι αυτό σημαίνει την ενοίκηση του Θεού μέσα μας, δηλαδή με τη μνήμη να έχει κανείς εγκαταστημέ-νο μέσα του τον Θεό· και τότε γινόμαστε ναός του Θεού, όταν η συνέχεια της μνήμης μας δεν διακόπτεται από φροντίδες γήινες, και ούτε ταραζεται ο νους με τ' απροσ-δόκητα πάθη, αλλά όταν ο φιλόθεος, αποφεύγοντας τα πάντα, αναχωρεί προς τον Θεό» (Επιστολή α΄). Εξ άλλ-λου, ο άγιος Ισαάκ γράφει: «χωρίς την αδιάλειπτη προσ-ευχή δεν μπορείς να

προσεγγίσεις το Θεό».

Και ότι τούτο το χρέος, της παντοτεινής προσευχής, δεν είναι μόνο για τους Μοναχούς, αλλά και για όλους τους λαϊκούς που ζουν μέσα στον κόσμο, μας το βεβαίω-σε και ο Άγγελος Κυρίου, όταν κατέβηκε από τον ου-ρανό και φανέρωσε τούτο το πράγμα στον όσιο και δί-καιον εκείνον Ιώβ, που είχε αντιρρήσεις και αμφιβολίες γι' αυτό, όπως μπορεί κανείς να το ιδεί στο βίο του αγί-ου Γρηγορίου Θεσσαλονίκης. Το βεβαιώνει, ακόμη, πιο περίτρανα και ο ιερός Χρυσόστομος, όταν παραγγείλει σε όλους τους κοσμικούς τεχνίτες, αντί να λένε τραγού-δια, άσκοπες κουβέντες και φλυαρίες που δεν ωφελούν, να προσεύχονται εκεί οπού εργάζονται, άλλοτε νοερά και σιωπηλά και άλλοτε ψάλλοντας με το στόμα θειες ωδές και πνευματικά τροπάρια.

Τούτα τα λόγια λέγει και η χαριτωμένη και γλυκόλαλη εκείνη γλώσσα: «Εί-σαι τεχνίτης που δουλεύει με τα χέρια; ψάλλε την ώρα που κάθεσαι κ' εργάζεσαι· δεν θέλεις ή δεν μπορείς να ψάλλεις με το στόμα; μπορείς να το κάνεις με το νου σου. Μεγάλος σύντροφος ο ψαλμός! Τίποτε το κακό δεν θα σου συμβεί από τούτο, διότι θα αισθάνεσαι σαν να μπορείς να ζεις σε μοναστήρι. Διότι δεν είναι τόσο η καταλληλότητα των τόπων που βρισκόμαστε, όσο η ακριβής τήρηση των τρόπων της ζωής μας που θα μας δώσει την ησυχία την οποία χρειαζόμαστε γι' αυτό» (Περί Ανδριάντων, κα'). Και σ' άλλο σημείο πάλι, μας λέει ο ίδιος: «Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο πρέπει, και όταν σηκωνό-μαστε απ' το κρεβάτι μας να υποδεχόμαστε τον ήλιο με προσευχή στο Θεό· κι όταν καθόμαστε στο τραπέζι ή ετοιμαζόμαστε να πλαγιάσουμε, και μάλλον την κάθε ώρα και στιγμή, να προσφέρουμε ικεσία και προσευχή στον Θεό, για να τρέχουμε το δρόμο της ημέρας μας δί-χως εμπόδια και δυσκολίες» (Λόγος περί Προσευχής).